

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELELVÉL

Előfizetési árak
helyben, vagy postán küldve:
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 — —
Negyedévre 2 — 50 —
Egy órára 1 — —
Egyes szám 4 kr.

Alap szellemi részét illető minden köz-
emény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca
1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
Telegr. K. Lajos könyvkereskedésében,
és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. alatt)

Hirdetési díj:
Négy hasábnos heti sorozat 50 kr. Nagyból
terjedelmű s többszöri hirdetések alku
szerint jutányos áron vételnek fel. Bélyeg-
díj minden külön bejelölésért 50 kr.

Hirdetési vagy reklamot magában foglaló
újdonosságokra 50 kr.

Nyitási költségek minden heti sorozat
50 krajczár.

Hirdetések fölvetésnek a szerkesztőség-
ben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. a.)

Kéziratok nem adóznak vissza.

mény.

szab. kir. városi
szeptember havi
ezen tisztifőügyé-
ésből álló javadal-
tetik s felhivatnak
zerelt pályázati kér-
ez. f. évi szep-
jaig annyival in-
vények tekintetbe

eld József

an.

Férfi chiffon ingek
a hírnemes Schroll-féle chiffonból
1 frt 90 kr., 2 frt 20 kr., 2 frt 60 kr.
GALLÉROK.
1 k é n o 1 ó 1 k.

tóde és gépgyár
nytársaság.
PESTEN.

VACZI-UT.
Kátr: Kerepesi-ut 77
készüléket

vasu ekék.

meses szőlő-érettet.

es VIDATS-féle
hajmivelő-eszközök,
18-11.

adás* sorbavetőgépek.
karalok, örlőmalmok és
Eredeti amerikai ké-
mezel vasutak stb.
Kis-Várud-utca.
ingyen és bérmentve.

atin

ritők

Osztrák-magyar puskapor.

Ennek a szaga van most a levegőben.

Olyan puskapor ez, melyről a hivatalos nyelvek azt mondják, hogy füstje nincs, csak tüze van, ámde a »Magyar Hírlap« kisütötte, hogy bizony ennek a löpörnek tüze nincs! és csinált a dologból olyan nagy füstöt, a melytől nemcsak a magyar kormány, de a bécsi hadügyminiszterium is ugyancsak prüszköl.

Szörnyen bosszantja őket az, hogy egy ügyes újságíró az ügyetlen manipulációnak a nyomára jött.

No, de lássuk a dolgot közelebbről.

Tudják olvasóink, hogy mióta a puskaport feltalálták s a nyers erő hatalmának vége lett, a tudós német, komoly angol és a művelt francia szüntelenül azon töri a fejét, hogy minél borzasztóbb, minél gyilkosabb eszközöket találjon fel az emberi nem kiirtására. Feltalálták már a hátultöltős és ismétlős puszkákat, a falat és sziklát törő Uchaczius ágyúkat; csak az nem tetszett még a hadat viselő seregeknek, hogy a gyilkos golyónak kiindulási pontját a puskapor füstje rendszerint elárulja. Ezen a bajon mindenáron segíteni kellett. Akadt is azután rögtön egy német, a ki a füst nélkül robbanó löpört feltalálta!

A mint ez a világraszóló nagy találmány megszületett, az osztrák-magyar hadügyi kormány azonnal előállt, hogy adjon neki a delegáció ennyi és ennyi milliót, mert ő olyan puskaport akar gyártani, a melynek — füstje nincs!

»No jó, hát csinálj olyan puskaport!« — gondolta magában a delegáció s a monarchia hatalmi állása és harczképességének fokozása érdekében — megszavazta a milliókat! mi magunk is — jölehet pártunk programjához képest nem vehet részt a delegációban — egész nyugodtan hajtottuk fejünket álmorra, abban a gondolatban, hogy most már csakugyan jöhet a muszka, jöhet a

román, szerb és francia, nem félünk az egész világtól, mert nekünk olyan puskaportunk van, a mi — nem füstöl!

Hanem hát ezt az édes álmunkat nagyon megzavarta most a »Magyar Hírlap«. Ez az újság ugyanis azt mondja, hogy: az a sok millió forint, melyet a füstnélküli löpörre áldoztunk, sárba dobott pénz; mert a füsttelen puskapor nem sült el!... 400,000 kilogramm ilyen puskaport utasított vissza a napokban a katonai bizottság, miután azt hasznavehetetlennek találta. A pozsonyi löpörgyár három hónapig szünetelt s 250 munkást bocsátott el!...

Mi következik ebből?... Az, hogy közös hadseregünk harczképessége ma a legkritikusabb helyzetben van. Ha most fiainknak, véreinknek esetleg harczba kellene menniök; tehetetlenül állnának az ellenség előtt, mert a fegyver, mely a kezeikben van, nem ér többet egy jó csáhi botnál!

No, de hála legyen a muszkaországi nihilistáknak, éhínségnek és kolerának, ezt a nagy veszedelmet most elhárították árva hazánkról!

Csak hogy az a kérdés: vajjon szabad-e a monarchia harczképességét ilyen vészhozó esélyeknek csak egy pillanatra is kitenni?... Szabad-e ma, midőn a győzelem pálmája háboru esetén annak a nemzetnek a kezébe jut, a mely hadseregét a legjobb fegyverekkel s a legbiztosabban robbanó löpörrel képes ellátni?!

A hadügyi kormányzatnak ezért a könnyelmű eljárásáért mindenesetre felelni kell. Emlékezhettek olvasóink, hogy a magyar delegációban az elenzék nem akarta a füstnélküli puskapor költségeit megszavazni, mert nem bízott annak hasznavehetőségében. A hadi kormányzat azonban kijelentette, hogy a füstnélküli löpör minden tekintetben kielégíti a várakozást s ez alapon teljesen magára meri vállalni a gyártmány szoliditását a

felelősséget. — Hát tessék majd felelni! Az ellenzék bizonyára megfogja támadni a kormányt ezért az igazán könnyelmű eljárásáért, mely — a nálunk divatos kifejezés szerint — nagyot ugrott a sötétbe... milliókat rántván magával a sárba!...

A sárba dobott milliókat milyen jó lett volna nevelésügyi, egészségügyi, vagy más közcélokra felhasználni. De hát a magyar kormány — nem akarjuk megsejteni — a hadügy minden kérdésében bécsi fejfel gondolkodik!... s kiváncsian várjuk, hogy a szabadelvű párt lantosai nem fogják-e ezt is, mint »a kormány nagy diadali tényét« — megünnepelni?!

Ismeretes dolog, hogy a füst nélkül robbanó löpört Schwab őrnagy találta fel s Nobel, a pozsonyi dinamitgyár igazgatója tökéletesítette — volna. Az új találmányt öröm rivalgással üdvözölte s megsokszorozott elhamarkodottsággal milliókat adott érte a közönséges kormány. Hogy hány milliót dobott így a sárba, azt nem tudjuk; de annyit tudunk, hogy a pozsonyi dinamitgyárnak a létesítése magában négy millió forintba került. A szakkörök meg voltak róla győződve, hogy a füst nélkül robbanó löpörnek döntő szerepe lesz a jövő háborújában s éppen azért a közös hadügyminiszter, mint rebeszték, újabb milliókat szándékozik kérni, mert az ágyuk csöveit meg kell rövidíteni, — így kívánja ezt az új löpör terméskete. — Kiváncsiak vagyunk rá, vajjon fogja-e kérni? Ha csakugyan kéri, akkor el lehetünk készölve, hogy a mi kormányunk, a mennyire jölelkű és adakozó Bécs és a hadsereg irányában, meg is fogja szavazni. Az ágyu, meg a puska a legfőbb dolog, a szegény tisztviselők, díjnokok és tanítók — várhatnak.

Összeesküvés a hadgyakorlaton.

Az aradi 33-ik számú gyalogezred 7-ik századában, mely most Aradvármegye keleti részén tartja hadgyakorlatait, összeesküvést fűdöztek föl a minap. Három baka esküdött össze a század egyik hadnagya ellen, ki a farszto gyakorlatok alatt is rendkívüli módon zaklatta őket. A bosszút szomjazó bakák ezért elhatározták, hogy a hadnagyot elteszik láb alól, ha mindjárt életükbe kerül is. A titkot, míg a hegyeket mászták, jól megőrizték s a szigorú hadnagy aligha el nem vesz a kezüktől, ha az

összeesküvők egyike időközben el nem árulja magát. Mikor a tábor Silingyai mellett pihenőt tartott, elkeseredésében nagyon sok palinkát talált inni az áruló, melytől megdöbben a nyelve, kifecsegte, hogy micsoda szándékkal van a hadnagya iránt. Nyomban vasra verték ezért s elkísérték Boros-Sebesre, hol a község háza kalodájába zárták. Alig volt ott pár óráig, mikor őrei nagy dörmöbölést hallottak a kalodából. Benyitottak erre a cellába, hol borzalmas látvány tárult fel előttük. A legény ott feküdt véreben a földön haldokolva s mellette hevert a borotva, melylyel a büntetésül való félelmében elvágta a nyakát. Segíteni már nem bírt rajta semmiféle orvosi tudomány; egy órai kínlás után meghalt. Ez ügyben szigorú vizsgálat folyik most a száznál.

BELFÖLD.

A honvédelmi miniszter egészsége. Br. Fejérváry Géza honvédelmi miniszter, ki tudvalevőleg hosszabb ideig betegeskedett, most már teljesen felépült bajából. E hó második felében visszatér Budapestre franzensbadi és gasteini fürdőzésekkel s nyomban átveszi a miniszterium vezetését. A miniszter annyira jól érzi magát, hogy ő felségét lekísérheti a gráci hádgyakorlatokra.

A horvát felirati vita első napján nevezeteseb momentumot csak a Starcevicpárt felirati javaslata képezett, melyet Frank dr., minthogy házszabályszerűen nem volt előterjeszhető az okból, mert a Starcevic párt nem rendelkezik az ehhez megkívántató számú aláírásokkal, beleszótt beszédebe. A javaslat némi elterést mutat az eredeti Starcevic-programtól, de természetesen nem lesz tárgyalható. Spevec előadó arra szorított, hogy igazolja, miért nem említi a felirat Dalmáciát; ez azért van, mert előreláthatólag a legközelebbi öt évben a kérdés nem lesz aktuális. Ha mégis aktualissá válnék, egy a tartománygyűlés nem fog előle kitérni. Igen hatásosan beszélt Jagic Iván a nemzeti pártól, melynek programját és magatartását védelmezte. Végül Sztarcevic Mile, Davidnak öcsöce beszélt, ki a kiegyezést lényegben elesen ugyan, de európai művelt morderban elítélte.

Ujpest és Budapest. A belügyminiszter el van határozva, hogy Ujpestet a fő- és székvárosához csatolja. E tekintetben leiratot intézett Ráth Károly főpolgármesterhez, hogy az idecsatolás módjaita iránt adjon véleményes jelentést.

gett. Az angol irány regényt ír, a francia drámát, a német statusgazdaszatót, a magyar előfizetési iverket.

Azokban térjünk tárgyunkhoz, melynek házasság körül kell forognia, mint az eladó lányok minden gondolat- s törekvéseinek.

A házasság életben, akár hogy simitsuk is a dolgot, de az első szerepet a nő viszi; következöleg beszéljünk a nőről.

A világ annyira művelődött és eludományosodott, hogy kevés kivétellel mindenről hatarozatlan tud már nyilatkozni.

E kivetelek között első helyen áll a nő. Ez még folyvást rejtély előtt. Valóban mi sem volna kívánatosb, mintha Valaki úgy megírna az asszonyi nem titkait, mint Sue Páris Rejtelmait megírta.

A világon legudvariasb, legelőzékenyebb a francia s mégis a nemzet törvénykönyvében jelentékeny helyet foglal e pont: minden engedelmességgel tartozik férjének. Holgyeink nagyon sokat adnak e pontra szöszterinti értelemben véve azt s így az engedelmességgel még folyvást tartoznak...

A férj a család fejese a család koronája a nő. Ezért nem is csodálkozhatnánk, ha a férjek között itt-ott republikánusok is találkoznának.

A szorgalmas nő a családnak: keze, a tékozló: gyomra, a szellem: szeme, a fecsegő: szája, a szelid nő: szive, a mérges, indultatos nő: epéje s azért ha a férj az ily örök-czivódó nőtlől törvényesen elválhatott, rendesen így szokott felsohajtani: ah, mennyire megkönnyültem, csak hogy kiadhattam az epémen!

Azokban ne haragudjanak a nyájas olvasónők, ha ugyan becses figyelmükre méltatják ez agglegényeket érdeklő elmefuttatást, elvégre önöknek is igazat kell adnom s öszinten megvallom, hogy a nő a család lelke. Midőn a nő meghalt, a családból kiköltözik a lélek! Innen van, hogy az özvegy férjek közt

A „DEBRECZENI“ TÁRCZAJA.

Az élet három búcsújárása.

— Agglegények számára. —

Három búcsújárása van az életnek. Gyermek a keresztelőhöz. Ara és völegény az oltárhoz. S halott a temetőbe.

A gyermek megyen a keresztelőhöz, mint kérdőjel... (?); menyasszony és völegény az oltárhoz, mint zárjel... (.); a halott pedig vitetik a temetőbe, mint pont.(.)

Sorsunk tehát e három: Születünk, házassodunk és meghalunk. Ide nem számítva, a kik még nem születtek, a kik még nem házassodtak és azon halhatatlanokat, a kik nem fognak meghalni soha, — kiváltha még az is kimenne a divatból, miszerint száhalhatatlan közül rendesen kilenczvenkilencz éhen szokott meghalni.

Ugyan tehát mit is csinálnánk, ha a halhatatlanok csakugyan soha sem halnának meg, hanem e napig is mind, mind élnének?! Bizony, bizony, az állambatalom nem győzné alapítgatni számukra a sok — nyugdíjintézetet.

Az életnek fentvezett három búcsújárása közt mindenesetre legjobban érdekli mind a két nembeli fiatalságot a középső, azaz a házasság. Tehát:

Midőn kezdetben elosztatá Isten a chaoszt és a sötétséget, azaz megteremté a világot az öt tengerei-, halai-, vadai- és barmaival egyetemben; vagyis mikor még nem vala sem floita, sem Anatherin száviz, sem Sebastopol, Bosznia, sem telegramm, sem telefon, sem phonograph, sem vaspálya, gőzhajózás, sem alliansz, sem képviselőház, sem rabszolgaság, sem annak eltöröltetési terve, sem örök béke, sem Rotschild család, sem státuscsinny, sem akasztófa, sem szerb és bolgár fejedelem, sem kritika, sem

philo- és antisemita, sem előfizetési felhívás, akkor szóla Isten az első emberpárhoz ekképen: feleségesedjetek és sokasítsátok a földnek lakosait!

De azt korántsem mondá, hogy házassodjatok, mert akkor házat is rendelt volna számukra, miként azt cselekvé a csigabigákkal, tekenős békákkal és — a pesti háziurakkal.

A házasság, nyájas olvasóim, kétféle: boldog és boldogtalan.

A boldog házasság az elveszett paradicsom visszafoglalása. Ez régi frázis, de mindig új marad, mint Dobscha mottója Lydiához (es ist eine alte Geschichte, bleibt aber ewig neu!)

Tehát a boldog házasság az elveszett paradicsom visszafoglalása, azon megjegyzéssel azonban, hogy a hajdan elvesztett paradicsom jelen korunkig tetemes változáson ment keresztül. Ugyanis:

Vegyük, hogy a házasság csakugyan maga a paradicsom. Először is a hajdan annyira tiltott tudás fája a házasság paradicsomában jelenleg már mindenkinek szabad rendelkezése alatt áll s ez által a házasság életben sok olyat tudunk meg, miket jobb lett volna — soha meg nem tudnunk.

Hajdan Éva (tehát a nő) kínálta meg férjét a tudás fájából, most másként áll a dolog s a nő van rajta, hogy a férj — ne tudjon meg semmit.

Nem akarok reformator lenni, de azt mégis óhajtanám, miszerint a tudás fája a paradicsomkertben kívül ültetnének, hogyha be akarnánk lépni abba a házassági paradicsomba, tehát a tudás fája által még itt kívül s ezerrint jökor, előre megtudhatnánk mindent.

Másik jelentékeny változás a paradicsomban a kígyó kiirtása. Tudjuk, hogy az volt az ördög... Most? — most a

Orvosilag megvizsgálva!

A fogak észszerű ápolására kitűnő készítmény.

Törvényileg védve!

diszes tokban darabonként 30 kr. gyógyszerár-
ban, hátszer-takarékban; valamint a Salmator-Stein-
(332) keretvák elutasítási helyén.
IRODA: Salmator, Bécs I., Heilensdors 1.
2-12

Szöllő gazdák
figyelmébe!

Peronospora ellen való
permetezéshez

AZURINT

feloldva üvegszámra
ugy **RÉZGÁLICZOT,**
jegeczes **SZÓDÁT**
igen jutányos árban ajánl

Rickl József Zelmos.

(3.) 75.

Világraszóló ujdonság.

„AZ IDŐJÓS”

előre jelzi az esőt, szárazságot, és vihart, fölülmul minden eddig létezőt, mint a Barométer, Hygrométer és a hasonló időmutatók.

Az órához hasonló készülék „Az időjós” mutatóval és mutatótáblával minden időjárást a leghelyesebben jelez, nélkülözhetlen és megfizethetetlen minden falusinak, gazdálkodónak, földbirtkosnak, bér-
lőnek, mérnöknek, építésznek, bányásznak, minden polgárnak és parasztnak, egy-
szóval az egész világnak. Milliókat takarít meg az időjós a nép jólétére s kinek-
kinek csekély fáradságát **ezerszeresen** téríti meg.

Ára darabonként **2 frt 50 kr.** Csak utánvét vagy előleges fizetés mellett küldi a technikai és villamos ujdonságok bizományi irodája.

B. SCHÖNFELD, Bécs II., Czerning-gasse Nro 15.
(339.) 2-2.

LÄHNE INTÉZET

SOPRONBAN.

Nyilvánossági joggal bíró 4 elemi és 6 gimnázialis osztály. Reális-
kolai és VII. osztálybeli növendékek előkészítése.

ÚJ NÖVENDÉKEK
a szüneti két hónapon is felvétetnek.

Értesítővel, prospektussal szívesen szolgál
az intézeti igazgatóság.

(261.) 11-16.

Uj temetkezési intézet!

DANKÓ MIHÁLY
jól berendezett
temetkezési intézete
DEBRECZENBEN,

Czegléd-utca 2155. szám alatt, a gyógszertárral szemben.

Becses tudomására hozom, miszerint: a nagyérdemű közönség elismerő bi-
zalmánál fogva üzletemet fokozatosan oda fejlesztettem, hogy a temetkezéshez
megkívántató

ércz, fa és mindennemű
behuzott, egyszerű és diszes koporsók,
halotti kellekek, gyászkoosik, legszebb kivitelben,
a gyászoló felek igényeihez mért
tisztességes olcsó árért

szolgáltatnak ki. Főtörékvésem leend ez után is a szolid verseny beartlása
mellett a szigorú pontosság és figyelem.

Elvállalok mindennemű temetések rendezését, helyben, mint vidé-
ken. — Hullaszállítás minden irányban.

Ércz, mű, és élővirág koszorúk előállítását szalag felirással — vagy
a nélkül — a kor kívánalmaihoz mért olcsó árért.

Kérve a n. é. közönség pártfogó támogatását: hogy a szomorodott
felek igényeit továbbra is méltányosan elégíthessem ki.

Debreczen, 1892.

Kiváló tisztelettel:
DANKÓ MIHÁLY.

(7.) 13.

Cognac-quint-kivonat.

Kitűnő, egészséges és tartalmas cognac pillanat alatti készítésére, mely a
valódi francia cognactól semmiben sem különbözik, ajánlom e **Jónak bizonyult**
különlegességet.

Ára 1 kilónak (elég 100 liter cognac készítésére) 16 frt o. é. Készítésére
utasítás ingyen mellékeltek. **Legjobb sikerért és egészséges gyártmányért ke-
zeskedem.**

Spiritusz megtakarítás érhető el fe-
lülmulhatlan **pálinka-erősítő-kivonat** által: ez az italoknak kellemes erőtel-
jes ízű és csakis nálam kapható. Ára különként 3 frt 50 kr. (600—1000 literre
használati utasítással együtt).

E különlegességeken kívül ajánlom még valamennyi **essenziát, rum, szilvapálinka, törköly, fü-
keserű, valamint a létező likörök, szeszitalok, ecet és borecet** készítésére fölülmulhatlan minőségben.
Készítési utasítások ingyen mellékeltek.

Árjegyzék ingyen. **POLLÁK KÁROLY FÜLÖP**
Egészséges gyártmányokért kezességet vállalok. essenzia különlegességek gyára PRAGABAN.

●● (Tisztos képviselők kerestetnek.) ●●

(313.) 7-50.

**Női-ruhaszövetek, gyapju voileok,
mosó voileok, batist, zephir, atlas-szatin
vásznak, kész fehérneműek,
szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők**

SZABÓ LAJOS FIAI
cégnél.

Leszállított árú az egész idény alatt.

(171) 85-

XXIV

Előszó
helyben, va
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy óra

Egyes

A sp szellemi ro
smoty a szerkesz
1708. sz. k.

Előszó
Telegdi K. Lajos
és a kiadóhivatal
1708.

A n

A Sz

a veresége
lel szembe
kuria.

Az elk
tud kívinn
nem tágit
nak nincs
akarátának

Ezt m
a nemzeti
erély ninc

Azért
előtt, mert
zet nem v

Már
kormány

maga aka
zalmából
az alkotás
azokban
jezést.

Régó
mány épp
nemzeti p
ezzel árt le

Hát
mindent
párton, m
nek, talán
reformál
hogy azo
ügyek ter
zeti jelleg
ahhoz érz

Ham
lenni, min
tos, hogy
is azt fog
üzünk! .
hogy a cs
ünnepele
csendőreim
nek s ninc
ben a mag
tól függetl
talan abba

A „DE

Jó cze
silányabb
a legjobbak
hogy ki mit
csoda mond

Ha nyil
eltévedsz, ne
nak, a vadon
vissza idején.

Há terve
számításaid
hamarább kib
mielőtt a szö
nan csak ritk

A hol a
fejlődhetik a
ség sem keres
ott felvirul a

Mahome
Midőn tapaszt
nem akar me
kintelyéből er

A maki
gára marad,
megyeri, és
biztosabban

A kik
azokkal, kik
nem jó azok
dobhat, és g
kik leszedik
dusan táplál